

Raadsvoorstel

Datum vergadering : 25 mei 2021
Registratie nummer : GZDGWB151218/151220
Voorstelnummer : RV2021/040
Portefeuillehouder : Sietske Klein – de Jong
Bijlage(n) : 1
Onderwerp : Plan van Aanpak Omgevingsplan

Onderwerp

Plan van Aanpak Omgevingsplan

Beslispunten

1. Kennis te nemen van het Plan van Aanpak Omgevingsplan
2. De richtinggevende kaders voor het opstellen en implementeren van het omgevingsplan vast te stellen, te weten:

Voor de transitiefase:

- a. de voorkeursvolgorde van procedures (overgangsrecht, vergunning, omgevingsplan);
- b. een beleidsneutrale omzetting van regels naar het definitieve omgevingsplan;
- c. gebiedsgerichte en stapsgewijze omzetting van regels naar het definitieve omgevingsplan;
- d. lerend werken: voor ontwikkelingen waarvoor een omgevingsplanwijziging noodzakelijk is pilots draaien met een 'postzegelomgevingsplan';

Voor het definitieve omgevingsplan:

- e. 'ja, mits' als vertrekpunt;
- f. regels uit lokale verordeningen nemen we zoveel mogelijk op in het omgevingsplan;
- g. regels en activiteiten stellen we op vanuit het perspectief van de initiatiefnemer;
- h. regels worden voor een zo groot mogelijk schaalniveau vastgesteld;
- i. doelvoorschriften hebben de voorkeur boven middelenvoorschriften;
- j. bij harmonisatieopgaven heeft de meest vrije variant uit de 'regelpiramide' de voorkeur;
- k. omgevingswaarden nemen we pas op in het omgevingsplan als dit wettelijk verplicht is of voortvloeit uit onze omgevingsvisie;

Inleiding

Op 1 januari 2022 treedt naar verwachting de Omgevingswet in werking. In dit voorstel wordt nader ingegaan op het omgevingsplan. Dit is het instrument waarmee de gemeente regels over de fysieke leefomgeving vastlegt. De Omgevingswet biedt veel vrijheid om lokaal keuzes te maken. Deze keuzes hebben invloed op welke regels in het omgevingsplan terecht komen. En op de manier waarop deze regels worden geformuleerd. Het opstellen van een omgevingsplan is een dermate grote klus, dat er een overgangstermijn tot en met 2029 geldt. Het overgangsrecht regelt dat regels uit het oude recht van toepassing blijven tot het moment dat het omgevingsplan (gedeeltelijk) is vastgesteld.

In het bijgevoegde Plan van Aanpak Omgevingsplan leest u meer over het omgevingsplan en hoe er wordt gewerkt om straks aan de wettelijke vereisten te voldoen. Daarbij worden enkele richtinggevende kaders voorgesteld aan de hand waarvan het proces om te komen tot een omgevingsplan en de inhoud daarvan nader vorm kan worden gegeven.

Besluitgeschiedenis

- Vaststelling algemene uitgangspunten invoering Omgevingswet (november 2020)
- Vaststelling Nota van Uitgangspunten Omgevingsvisie (november 2020)

Beoogd effect

Het Plan van Aanpak Omgevingsplan geeft uw Raad inzicht in de wijze waarop de voorbereidingen voor het opstellen van en werken met een omgevingsplan vorm krijgen. Bovendien bevat het omgevingsplan een aantal richtinggevende keuzes die een kader vormen voor de verdere voorbereidingen.

Argumenten

1.1 Het Plan van Aanpak geeft inzicht in de voorbereidingen

Uit de beeldvormende bijeenkomsten blijkt dat de Omgevingswet veel vragen opwerpt. Het Plan van Aanpak heeft nog niet op al deze vragen een concreet antwoord. Wel geeft het inzicht in de meest recente stand van zaken. Ondanks alle vragen en onzekerheden zijn we al goed op weg, maar zullen er zeker nog stappen gezet moeten worden om tot een goed geïmplementeerd omgevingsplan te komen.

2.1 De richtinggevende keuzes vergemakkelijken de verdere voorbereidingen en implementatie

Zoals hierboven beschreven moeten er veel keuzes gemaakt worden om tot een omgevingsplan te komen. Keuzes die nu nog lang niet allemaal definitief gemaakt kunnen worden. Maar waarvan het wel wenselijk is om met elkaar te constateren of we op de goede weg zijn. Met het vaststellen van de keuzes in het Plan van Aanpak kunnen vervolgstappen worden gezet. Aan de hand van deze keuzes is het bijvoorbeeld mogelijk om een voorbeeldregel uit een bestemmingsplan om te zetten naar het oefenomgevingsplan.

2.2 De richtinggevende keuzes houden rekening met de eerdere besluitvorming over de Omgevingswet

Zoals opgenomen in hoofdstuk twee van het plan van aanpak vormen zowel de wettelijke kaders als de gemeentelijke besluitvorming van november 2020 het vertrekpunt voor dit plan van aanpak. Naast deze besluitvorming is ook de beeldvorming over de Omgevingswet uit de bijeenkomsten van september 2020 en februari 2021 meegenomen bij de totstandkoming van dit voorstel.

2.3 De richtinggevende keuzes houden rekening met de situatie omtrent bestemmingsplannen in West Betuwe

Voor elke gemeente is het opstellen van een omgevingsplan een enorme klus. Wat voor West Betuwe een extra uitdaging vormt, is de enorme diversiteit aan bestemmingsplannen. Vanwege de fusie beschikken wij over relatief veel bestemmingsplannen (circa 350 stuks). Deze bestemmingsplannen zijn niet alleen in verschillende jaartallen vastgesteld, maar ook door drie verschillende (toenmalige) gemeenteraden met ieder een voorkeur voor een bepaalde plansystematiek. Daarom hebben wij nu

een veel grotere harmonisatieopgave dan de gemiddelde gemeente. In het plan van aanpak is hier onder andere rekening mee gehouden door eerst met de bestemmingsplannen aan de slag te gaan en zoveel mogelijk beleidsneutrale regels in het (eerste) definitieve omgevingsplan te plaatsen.

Kanttekeningen

2.1 Er zijn nog veel onzekerheden

De invoering van de Omgevingswet gaat gepaard met veel onzekerheden. Er zijn geen blauwdrukken en nieuwe informatie buitelt soms over elkaar heen. In het plan van aanpak worden daarom 'richtinggevende kaders' besproken. Met deze kaders kunnen we vervolgstappen zetten. Het is echter ook mogelijk dat nieuwe informatie ertoe leidt dat het verstandiger is om af te wijken van de kaders. De richtinggevende kaders geven het college hiervoor ruimte, maar bij ingrijpende koerswijzigingen zal een nieuw kaderstellend besluit aan de Raad worden gevraagd.

2.2 Er moeten nog meer keuzes worden gemaakt

In het tweede beslispunt zijn enkele keuzes benoemd die relatief concreet zijn en waarover een grotere mate van zekerheid bestaat dat uitvoerbaar zijn. In het Plan van Aanpak Omgevingsplan leest u meer keuzes. Sommigen betreffen meer een werkwijze voor het college, bijvoorbeeld het moment bepalen waarop realistisch gezien aanvragen meer kunnen worden afgehandeld onder het omgevingsplan. Anderen betreffen keuzes die bij de Raad thuis horen, maar waarvoor nog meer informatie beschikbaar moet komen. In deze tweede categorie kan gedacht worden aan de keuzes over het juridisch vastleggen van de bestaande situatie of de wijze waarop kostenverhaal een plek krijgt in het omgevingsplan. Omdat niet helder is op welk moment alle informatie beschikbaar is, wordt dit plan van aanpak in haar huidige vorm toch op dit moment aangeboden. Zoals hierboven al beschreven wordt er aanvullende kaderstelling aan de Raad voorgelegd zodra dit nodig en mogelijk is.

Financiën

De manier waarop een omgevingsplan wordt opgesteld kan financiële consequenties hebben. Als we meer activiteiten vergunningvrij toelaten, zullen er bijvoorbeeld minder legesinkomsten te verwachten zijn. Zoals in het plan van aanpak is beschreven brengen we deze consequenties in beeld voordat we keuzes maken die structurele financiële effecten hebben. De voorbereidingen om tot een omgevingsplan te komen worden gedekt uit het budget voor de invoering van de Omgevingswet.

Communicatie

Dit plan van aanpak is voornamelijk bedoeld voor de interne organisatie en werkwijze om tot een omgevingsplan te komen. Het is tot stand gekomen in samenspraak met medewerkers vanuit de meest relevante teams. Voor sommige elementen uit het plan van aanpak zal in een volgende fase een communicatieplan worden uitgewerkt.

Uitvoering/Planning

In 2021 zal het zwaartepunt van de werkzaamheden liggen op de minimale eisen die beschreven zijn in hoofdstuk 3 van het Plan van Aanpak. Per 1 januari 2022 moeten we immers in staat zijn onze wettelijke taken uit te voeren.

26 maart 2021

Kenmerk GZDGWB151218/151220

Pagina 4 van 5

In de periode 2022 – 2029 zal het omgevingsplan stapsgewijs vorm krijgen. Dat doen we zoals beschreven in paragraaf 4.2 van het Plan van Aanpak. Uiterlijk in 2029 zijn alle relevante regels omgezet naar het definitieve omgevingsplan.

Risicoparagraaf

Omdat er bij het opstellen van dit voorstel al rekening is gehouden met het feit dat er continu nieuwe informatie en nieuwe inzichten ontstaan, is dit geen risico meer. Er zijn ook niet direct financiële, juridische of maatschappelijke gevolgen als de voorkeuren die nu worden uitgesproken op een later moment alsnog –uiteraard beargumenteerd- worden aangepast.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe
de secretaris,
Karen Coesmans

de burgemeester,
Servaas Stoop

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 6 april 2021,

besluit:

1. Kennis te nemen van het Plan van Aanpak Omgevingsplan
2. De richtinggevende kaders voor het opstellen en implementeren van het omgevingsplan vast te stellen, te weten:

Voor de transitiefase:

- a. de voorkeursvolgorde van procedures (overgangsrecht, vergunning, omgevingsplan);
- b. een beleidsneutrale omzetting van regels naar het definitieve omgevingsplan;
- c. gebiedsgerichte en stapsgewijze omzetting van regels naar het definitieve omgevingsplan;
- d. lerend werken: voor ontwikkelingen waarvoor een omgevingsplanwijziging noodzakelijk is pilots draaien met een 'postzegelomgevingsplan';

Voor het definitieve omgevingsplan:

- e. 'ja, mits' als vertrekpunt;
- f. regels uit lokale verordeningen nemen we zoveel mogelijk op in het omgevingsplan;
- g. regels en activiteiten stellen we op vanuit het perspectief van de initiatiefnemer;
- h. regels worden voor een zo groot mogelijk schaalniveau vastgesteld;
- i. doelvoorschriften hebben de voorkeur boven middelenvoorschriften;
- j. bij harmonisatieopgaven heeft de meest vrije variant uit de 'regelpiramide' de voorkeur;
- k. omgevingswaarden nemen we pas op in het omgevingsplan als dit wettelijk verplicht is of voortvloeit uit onze omgevingsvisie;

Aldus besloten in de openbare vergadering van 25 mei 2021, nummer 2021/040,

de griffier,
Hans van der Graaff

de voorzitter,
Servaas Stoop